

**ŽEMDIRBIŲ ŠVIETIMO TARYBOS
2008 METŲ BALANDŽIO 9 D.
POSĖDŽIO
REZOLIUCIJA**

2008 m. balandžio 9 d. įvykusiame Žemdirbių švietimo tarybos išplėstiniame posėdyje-konferencijoje dalyvavo Žemės ūkio ir švietimo ir mokslo ministerijų, žemdirbių savivaldos organizacijų, mokslo ir studijų, profesinio rengimo įstaigų, savivaldybių, konsultavimo institucijų, ūkininkų atstovai.

Posėdyje svarstyti dirbančiųjų kaime trūkumo mažinimo klausimai.

Atsižvelgiant į pranešimų medžiagą ir pasisakymus diskusijose, konstatuota, kad :

- Labai sumažėjo žemdirbiškų profesijų specialistų ir kvalifikuotų darbininkų rengimas, kasmet vis mažiau moksleivių pasirenka žemdirbiškas profesijas, nes mažėja besimokančiųjų, ypač kaimo vietovių bendrojo lavinimo mokyklose, gana žemas žemdirbiškų profesijų prestižas.

- Silpnai vykdomas arba visai nevykdomas profesinis orientavimas kaimiškųjų vietovių bendrojo lavinimo mokyklose kviečiant pasirinkti žemdirbiškas specialybes.

- Dalis aukštųjų ir profesinių mokyklų žemdirbiškų ir kaimui reikalingų specialybių absolventų neįsidarbina Lietuvoje, o emigruoja į kitas šalis. Didėja miesto ir kaimo socialinė atskirtis, dėl blogesnės negu mieste ekonominės ir socialinės aplinkos jauniems žmonėms yra labai sunku įsitvirtinti kaime, todėl išlieka opi kaimo senėjimo problema.

Žemdirbių švietimo taryba, apsvarsčiusi dirbančiųjų kaime trūkumo mažinimo ir žemdirbiškų profesijų įvaizdžio gerinimo klausimus, kreipiasi į Vyriausybę, valstybės institucijas ir siūlo:

1. Švietimo ir mokslo ministerijai:

1.1. Optimizuoti studentų ir moksleivių priėmimo į aukštąsias ir profesines mokymo įstaigas santykį.

1.2. Formuoti valstybės užsakymą dėl priėmimo į universitetinių valstybės finansuojamų studijų vietas atsižvelgiant į pagrįstus darbo rinkos poreikius. Formuojant šį valstybės užsakymą prioritetą teikti toms studijų programoms, kurios, abiturientų nuomone, nėra prestižinės, tačiau šių specialistų poreikis darbo rinkoje yra didelis. Nustatant su žemės ūkiu ir kaimo plėtra susijusių programų valstybės finansuojamų vietų skaičių, būtina atsižvelgti į tai, kad pagal šias studijų programas dažniausiai studijuoja studentai, kilę iš kaimo vietovių, kuriose žmogiškųjų išteklių problemos ypač aktualios, o finansinės sąlygos studijuoti savo lėšomis yra labai menkos.

2. Siūlyti Lietuvos žemės ūkio universitetui ir Lietuvos veterinarijos akademijai sudaryti sąlygas į aukštųjų mokyklų žemdirbiškas profesijas ne konkurso tvarka priimti moksleivius, gerais įvertinimais baigusius profesines mokyklas.

3. Žemės ūkio ministerijai:

3.1. aktyviau informuoti apie žemdirbiškas ir kaimui reikalingas specialybes, rengti daugiau reportažų iš profesinio mokymo įstaigų, remti priemones, skatinančias žemdirbiškų ir kaimui reikalingų profesijų pasirinkimą, žemdirbio profesijos įvaizdžio gerinimą;

3.2. kartu su Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centru, vertinant vietos veiklos grupių ir kaimo bendruomenių projektus, prioritetus teikti projektams, kuriuose numatyta žmoniškųjų išteklių plėtra (specialistų ir kvalifikuotų darbininkų poreikis ir rengimas bendruomenių poreikiams tenkinti, kaimo bendruomenių darbas su jaunimu, dar ankstyvoje vaikystėje vykdomas kaimo vaikų profesinis orientavimas).

4. Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmams, Lietuvos ūkininkų sąjungai, Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacijai, Kaimo plėtros profesinio mokymo įstaigų asociacijai skatinti žemdirbių, kaimo bendruomenių ir profesinio rengimo mokyklų bendradarbiavimą organizuojant mokomąsias išvykas, profesinį praktinį mokymą, mokant tikslines stipendijas ar teikiant kitokią materialinę paramą besimokantiems.

5. Lietuvos žemės ūkio rūmams, Jaunųjų ūkininkų ratelių sąjungai daugiau dėmesio skirti darbui su kaimo bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviais, teikti informaciją apie žemės ūkiui ir kaimui reikalingas profesijas, skatinti jas pasirinkti, rūpintis ūkininko profesijos prestižu, organizuoti išvykas į pažangius ūkius ir kt.

6. Siekiant gerinti profesijų įvaizdį, Socialinės apsaugos ir darbo bei Švietimo ir mokslo ministerijoms rengti vaizdines mokymo priemones moksleiviams supažindinti su žemės ūkiui ir kaimui reikalingomis profesijomis. Priemones panaudoti ne tik organizuojant profesinį mokymą, bet ir bendrąjį lavinimą.

7. Susisiekimo ir Vidaus reikalų ministerijoms daugiau dėmesio ir ES paramos skirti kaimo infrastruktūros plėtrai, kelių būklei gerinti kaimo vietovėse, regioninei plėtrai mažinant miesto ir kaimo bei atskirų regionų gyvenimo sąlygų skirtumus.

8. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai teikti siūlymus Vyriausybei dėl neapmokestinamojo darbo užmokesčio minimumo padidinimo dirbantiems žemės ūkyje.

9. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai spręsti jaunųjų specialistų įsikūrimo kaime išlaidų dalinio kompensavimo klausimus.

Žemės ūkio viceministrė,
Žemdirbių švietimo tarybos pirmininkė

Virginija Žoštautienė